

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 294.

Solote Session.

1ste Møde.

Torsdagen den 23de Januar 1861.

Dam: Jeg maa naturligviis beklage, at dette Lovforslag er blevet saaledes behandlet; jeg maa tilstaae, at jeg havde ventet mig noget ganske andet. Den ærede Justitsministers Udtalelse maa jeg naturligviis have megem Afgjættelse for, og jeg veed vel, at den vil have en væsentlig Indflydelse paa dette Lovforslags Skæbne. Smildertid kan jeg dog ikke andet end gjentagende henlede Opmærksomheden paa og til samme Tid tilsæde mig, nære at udtale min Opfattelse af § 1's Betydning. Jeg har forstaaet denne Paragraph saaledes, og kan ikke komme til noget andet Resultat, end at denne Lov dog vil kunne komme til Anvendelse uafhængig af den almindelige Børnepligtslov. Naar der nemlig staaer i § 1's Kraft af den for Kongeriget Danmark gjældende Børnepligtslovgivning, saa mener jeg, at det er et saar almindeligt Udtryk, at den særegne bornholmske Lov maa kunne bringes i Samklang dermed, derved, at dette Udtryk Lovgivning forudsætter baade den nu bestaaende og eventuelle Lovgivning om denne Gjenstand. Det troer jeg maa være den correcte og naturlige Opfattelse af dette Ord, og forsaavidt kan ogsaa Loven om Bornholms Milits bringes i Samklang dermed. Valen er jo navnlig om de Børnepligtige, naar der skulde kunne være Spørgsmaal om Collision mellem disse Love, og jeg kan aldeles ikke indsee, at der skulde

være Banstigeligheder ved at faae denne Collision løst, idet det er ganske naturligt, at Loven om Bornholms Milits maa være den underordnede; Nr. 12, der skal gaae op i den overordnede; Nr. 1, forsaavidt de staae i Strid. Dette staaer i det Mindste klart for mig i Dieblisset. Med Hensyn til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Solbet Aants Vden Valgfreds (Æschernting) yttrede, maa jeg ligeledes her beklage, at jeg ikke har kunnet faae Samstemning. Jeg kan godt tiltræde Udskiftigt i de almindelige Hovedtræk, der blev fremført; men jeg kan ikke komme til den Erfjendelse, at Børnepligtsloven for Danmark skulde ligefrem bringes til Anvendelse paa Bornholm, naar man holder sig til de Udgangspunkter, man hidtil er gaaet ud fra i denne Sag. Her gjøre sig to forskjellige Grundsetninger gjældende. Paa Bornholm gjælder Grundsetningen om Almeenvæbning. For det øvrige Danmark skulde den samme Grundsetning efter Grundlovens Bud være bragt til Anvendelse; men den er det ikke for Tiden, hverken i det Forslag, der nu foreligger, eller i Børnepligtsloven af 12de Februar 1849. For saavidt tør jeg ganske frit udtale som min Overbeviisning, at Bornholms Milits staaer bedre paa Grundlovens Grund end Børnepligtslovgivningen for Danmark. Der blev sagt af den nævnte Rigsdagsmand, at det var den daarlige Tilstand, hvori Militsten er kommen, rimeligviis ved en slet Forvaltning, der har gjort, at man har seet skjævt til denne Sag, idet man bestandig har forvejlet Tilstanden med Systemet. Jeg troer det ogsaa. Men ligesaa meget som jeg vil indrømme, at det er Tilstanden, der skal forbedres, navnlig gennem